

Oponentský posudek
na diplomovou práci Simony Hlaváčové
„Islám v USA“

Simona Hlaváčová si pro svou diplomovou práci zvolila vysoce aktuální téma, zaměřené na analýzu muslimské menšiny ve Spojených státech amerických. Tato diplomová práce je svým tematickým zaměřením jedinečná, zejména v analýze nejnovějších trendů v islámském aktivismu po 11. září 2001, celkově navazuje na předchozí islamologický výzkum muslimských menšin na "Západě". Autorka měla k úspěšnému zvládnutí obtížné problematiky dostatečné předpoklady, dané její odbornou erudicí, jazykovými předpoklady a terénní zkušenosti ze studijních pobytů v islámském světě i ve Spojených státech. Vzhledem k celkovému pojetí práce i vzhledem k tomu, že tato problematika nebyla doposud v české produkci zpracována, lze konstatovat, že volba tématu diplomové práce byla správná. Diplomová práce splnila vytčený cíl a zařadila se do kontextu širšího výzkumu soudobého islámu.

V úvodu své práce autorka stanovila cíl a metody zpracování tématu, zdůvodnila členění práce do jednotlivých kapitol a provedla důkladný kritický rozbor použitých pramenů a "sekundární" literatury. Z hlediska metody použila především věcný přístup. Heuristická základna diplomové práce je dostatečná a reprezentativní, autorka se opírala o základní dokumenty zveřejněné na internetu, bibliografie obsahuje řadu monografií západní i blízkovýchodní provenience, studie a články, jakož i velké množství internetových zdrojů.

Úvod je správně koncipován a standardně zpracován. Struktura práce se vyznačuje jasnou koncepcí zvoleného tématu, odrážející se v členění jednotlivých kapitol a v celkové vyváženosti a proporčnosti jednotlivých částí práce. Autorka se drží hlavní linie výkladu. Technická stránka zpracování diplomní práce je na vysoké úrovni.

K obsahové stránce nemám zásadních věcných připomínek. Práce se dělí do tří velkých kapitol, dělených na subkapitoly.

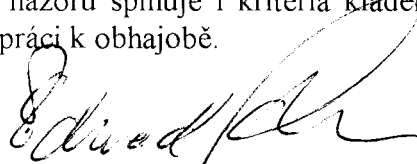
První kapitola, nazvaná "Přítomnost islámu v USA" je historicko-strukturálním úvodem do problematiky. Sleduje imigraci muslimů do Spojených států, jejich podíl na celkové populaci, jakož i institucionalizaci islámu a jeho organizací. Další dvě kapitoly tvoří vlastní jádro práce a poskytují plastický obraz současného islámu ve Spojených státech.

Druhá kapitola se zabývá politickým islámem ("islamismem") a islamisty, kteří svůj proud označují za "islámské hnutí". O použitých termínech (s. 20–21) lze diskutovat. Následuje velmi důkladná analýza islamistických zastřešujících organizací (Muslim Student Association, Islamic Society of North America) a politických organizací (Muslim Public Affairs Council, American Muslim Council, Council of American-Islamic Relations, American Muslim Alliance), jejich specifických ideologických a právních přístupů.

Třetí kapitola se zabývá fenoménem africko-amerického islámu. Úvodní historická analýza je velmi zajímavá, poukazuje na skutečnost, že část otroků zatažených do Spojených států tvořili muslimové (15–20%), a na vliv černošského nacionalismu a rasistické teorie o původu černochů jako prvotních obyvatel země na černý islám. Podrobný rozbor sekt a organizací africko-amerického islámu (Moorish Science Temple, Nation of Islam, sekta Ansárů) přispívá k plastickému obrazu současného islámu ve Spojených státech.

Ve stručném závěru se autorka pokusila naznačit možnosti vývoje amerického islámu po 11. září 2001. Diplomová práce je doplněna anglickým resumé.

Závěrem lze konstatovat, že Simona Hlaváčová ve své diplomové práci prokázala schopnost samostatné práce, zvládla techniku, metody i metodologii práce na zadané problematice. Jedná se o vysoce kvalitní výbornou práci, která dle mého názoru splňuje i kritéria kladená na práce rigorózní. Z těchto důvodů *doporučuji* její diplomovou práci k obhajobě.

Doc. PhDr. Eduard Gombár, CSc.
oponent

V Praze, dne 6. září 2006